

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 16	s. 1/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
	Nilkan natiiviröntgen		

Nilkan natiiviröntgen

Kirjaaminen

NH1AA Nilkan natiiviröntgen (**NH1YA** ilman lausuntoa)

NH1FA Nilkan kuormitustutkimus, natiiviröntgen (**NH5YA** ilman lausuntoa)

- käytetään, kun kuvataan oikea tai vasen nilkka, ja ainakin yksi kuva seisten

NH1EA Nilkkojen kuormitustutkimus, natiiviröntgen (**NH4YA** ilman lausuntoa)

- käytetään kun kuvataan nilkat seisten siten, että ainakin yhdessä kuvassa on molemmat nilkat ja ainakin yksi kuva seisten. Puolisuus: molemmat puolet – myös ns. [Salzmanin](#)-projektiio.
- **Nilkan vääntökuvat Telos-laitteella:** Lisäksi kirjataan *Natiivilisätyö* laitteen käytöstä.
- **Lapsen kuormituskuvaus AP-nilkat**

NG4AA Säären natiiviröntgen (**NG4YA** ilman lausuntoa)

- **jos säärikuvausta täydennetään** puuttuvan nilkan kuvauksella, ei nilkkaa kirjata erikseen
- **Erikseen pyydetty sääri ja nilkka** kuvataan ja kirjataan erikseen.

Ota huomioon

- Kun on pyydetty sääri ja nilkka, kuvataan säären AP ja sivu sekä nilkan Mortise ja sivu.
- Mortise: 15–20° mediaalinen viisto.
- Primaaritraumassa 5. jalkapöytäluun (metatarsaalin) tyven on oltava kuvassa Mortise- ja sivukuvassa.
- Kipsikontrolli kuvataan maaten (peruskuvaus), ellei erikseen pyydetä kuvaa kuormittaen.
- Lapsen kampurajalkakuvaus katso jalkaterän natiiviröntgen.

Projektiot

16-vuotta täyttäneet

Peruskuvaus (myös esim. trauma ja postoperatiivinen)	Seisten, jos mahdollista. AP Mortise: nivelhaarukka avoimena Sivu
Proteesikontrolli	Proteesien välissä mahdollisesti oleva lanka tulee näkyä. AP: Proteesi kuvautuu suorassa. Sädesuunta tarvittaessa n. 2-3 astetta kraniokaudaalisesti. Sivu
Vääntökuvat	Telos-laitteessa 15 kilopondia (kp), kuvataan molemmat nilkat. APt: paine mediaalisesti paine lateraalisesti Sivu: paine anteriorisesti

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 16	s. 2/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
	Nilkan natiiviröntgen		

Alle 16-vuotiaat

Alle 7 vuotta	AP Sivu
7 vuotta täyttäneet	Kuvataan kuten aikuiset Murtumakontrolleissa Mortise ja sivu
Kuormituskuvaus nilkan tai jalkaterän virheasennon selvityksessä	AP seisten. Lapsi seisoo normaalisti, nilkanivel suorassa AP-asennossa. Sivu seisten Jos on pyydetty molemmat nilkat, AP-kuvan voi ottaa molemmista nilkoista samaan kuvaan (yksi eksponointi).

Kuvaustekniikka

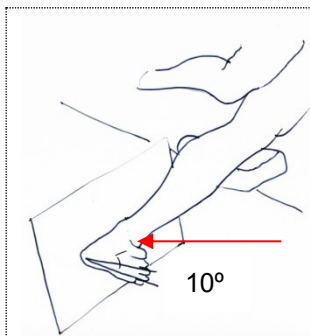
Kuvausjännite	50–60 kV
Fokus	Pieni
Hila	Ei käytetä

Lisätietoa

Salzman (hindfoot alignment) tai long axial view

- Molemmat jalkaterät samaan kuvaan (PA). Potilas seisoo korokkeella, alaraajat vierekkäin jalkaterät samansuuntaisina.
Huom! kuvausohjelma AP, vaikka kuvaussuunta PA. Puolenmerkit primaarikeilaan. Varmista, että kantaluun päälle ei kuvaudu muita rakenteita.
- Salzmanin projektiio** (hindfoot alignment view): Sädesuunta 20° kranio-kaudaalisesti, kohtisuoraan pitkittäin olevaan ilmaisimeen. Varpaat lähellä ilmaisinta.
- Long axial view** (esim. ULS): Potilas seisoo kuvailmaisimen päällä. Sädesuunta 45° kranio-kaudaalisesti lattiasta.

Painovoimakuvauks (gravitaatio-stressikuva, gravity-stress)

- Potilas makaa tutkimustason alareunassa kuvattavan jalan puoleisella kyljellä, alaraaja säären yläosasta lähtien tutkimustason ulkopuolella. Säären yläosan alle asetetaan koroke (esim. tyyny).
- Mortise-projektiio: Jalkaterä on 10° sisärotaatioissa suorasta horisontaalitasosta.

Liittyvät ohjeet

Diagnostiikkakeskus, radiologian ohjeistus

- Natiiviröntgentutkimusten yleisohje
- Nilkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit
- Nilkan anatomia, natiiviröntgen

Muut

- [Telos, käyttöohje englanniksi](#)
- [Salzmanin projektiio](#), PowerPoint-esitys
- Reilingh M.L. ym. 2010. [Measuring hindfoot alignment radiographically: the long axial view is more reliable than the hindfoot alignment view](#). Skeletal Radiology 39: 1103-1108.

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 16	s. 3/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
	Nilkan natiiviröntgen		

Lisätietoja antaa

Natiiviohjeitiimi ja kehittämisspäällikkö Eija Vartiainen

Laatija: Merja Wirtanen

Muut laatijat: Henna Heldt; Riitta Hautamäki; Aki Kotipelto; Hanna Pietikäinen; Anu Peräniemi; Annastiina Välisuo

Liitty tutkimuksiin:

Liitty tutkimusryhmään:

Lisätieto: Muutettu lisätietojen antaja, linkit katkaistu

Jakelu, intranet: Radiologia > Natiivitutkimukset > Ohjeet omalle henkilökunnalle > 1_Natiivikuvantamisen ohjeet > 6_Ala-
raajojen natiiviröntgentutkimukset

internet: Tutkimusohjekirja > Radiologia